

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nucleus Juris Canonici

Thenhaven, Bernhard

Coloniæ Agrippinæ, 1739

VIII. De Dilationibus. D. 4. EC. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63382](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63382)

TITULUS VIII.

De Dilationibus.

DILATIO est termini seu temporis ad aliquem actum judicialem commo- dius expediendum concessa prorogatio; idque vel à lege, vel à consuetudine, v. g. decendum ad appellandum à sententia, diciturque *Legalis*; vel à conventionem partium, ut si actor post sententiam Reo concedat annum ad præstandam solutionem, estque *Conventionalis*; vel à Judice ad instantiam partis, diciturque *Judicialis*, quæ est vel *Citatoria*, quæ datur Reo, si post trinam citationem aut unam peremptoriam ob justum impedimentum intra triginta dies comparere non possit; vel *Deliberatoria*, quæ datur Reo, ut viso libello Actoris elapsis viginti diebus adhuc deliberare possit, an litigare velit, aut cedere; vel *Probatoria*, quæ post litem contestatam datur Actori & Reo, illi ad suam intentionem, huic ad exceptionem probandam per testes aut instrumenta, quanquam à Lege, si testes ex eadem Provincia producendi sint, concedantur tres menses; si extra eam, sex; si ex ultra mare, novem; vel *Executoria*, quæ datur

N 5

Reo

Reo per sententiam condemnato ad satisfaciendum vel solutionem faciendam; quanquam de jure in actione reali executio statim facienda; in personali concedatur spatium quatuor mensium. Ad has quatuor species cæteræ dilationes revocari possunt. Agitur h. t. tantum de dilationibus citatoriis & deliberatoriis; licet Rubrica sit generalis, proin rubrum est generalius nigro.

2. Porro variæ Causæ in jure apud Gonzal. h. t. ob quas dilationes peti possunt, assignantur, v. g. si pars morbo fontico, i. e. gravi laboret, aut Reip. causa absit; si familia funesta sit morte Patris vel Domini; si testes, instrumenta vel Advocatum abesse contingat &c. Si iusta causa subsit, est dilatio concedenda, nec nimis brevis, nec nimis longa, sed ad tempus, Judicis arbitrio spectatis circumstantiis definiendum, vel etiam proroganda dilatione labente sed nondum elapsâ; si enim elapsa sit, prorogari nequit, sed nova dilatio est petenda. Econtra si pars frivole seu absque legitima causa petat dilationem, hæc à Judice deneganda, ut patet ex seqq. Nam

3. *In Decret. c. 1. h. t.* „Cùm in causa
 „vertente inter H. & L. super quadam Ec-
 „clesia Judices ad primam citationem

„ipsis terminum nimis brevem & perem-
 „ptorium statuissent, iique censentes se
 „aggravari ad Sedem Apost. appellârunt.
 „Pontifex rescribit: Quia non spectat ad
 „juris ordinem diem peremptorium,
 „maximè cum de rebus Ecclesiasticis agi-
 „tur, (nisi fortè necessitate urgente) tali-
 „ter maturare, novis Delegatis mandat,
 „ut revocato in irritum, si quid post ap-
 „pell. attentatum sit, juxta priorum te-
 „norem literarum procedant. Dicitur:
Nisi fortè necessitate urgente, quia si v. g.
 periculum sit in mora, ne res litigiosa
 pereat; vel Actor diu in loco commorari
 non valeat, & Reus non procul sit, ut fa-
 cile se intruere possit ad respondendum;
 aut agatur de alimentis, quia venter mo-
 ram non patitur, &c. tunc Judex potest
 terminum, etiam à Lege concessum ar-
 ctare seu abbreviare; licet nequeat abbrevi-
 are tempus datum ad appellandum,
 quia latâ sententiâ officium ipsius expirat.

4. Item c. 2. h. t. rescribit Pontifex: „Si
 „Reus ex Rescripto ad primam citatio-
 „nem sibi transmissò plenè potuit instrui
 „de eo, de quo convenitur, & ad tertiam
 „tantummodò citationem peremptoriam
 „veniat, & vexationi actoris intendens
 „tunc primò deliberatorias requirat in-
 „ducias, ex ipsi ulterius non sunt indul-
 „gen-

„gen-

„gendæ, sed ad causam ejusque decisio-
 „nem procedendum. Et c. 3. Cum Pres-
 „byter P. contra quosdam Nobiles quere-
 „retur, quòd pensiones Ecclesiæ suæ de-
 „bitas non solverint jam tribus annis &
 „ultra, ipsi petebant, quantum spatium
 „per adjectionem ET ULTRA significaret,
 „& Presbyter septem annis à solutione
 „cessatum exprimeret, Nobiles dicentes
 „libellum hac expressione mutatum, lon-
 „giores ad deliberandum inducias petie-
 „runt, iisque denegatis ad Papam appel-
 „larunt, qui appellationem hujusmodi
 „frivolam reputans, mandavit eâ non
 „obstante in causa procedi. Ratio deci-
 „sionis est, quia cum Emphyteusis Eccle-
 „siastica ob non solutam per biennium
 „pensionem cadat in commissum, Nobiles
 „ob allegatos in libello tres annos satis de-
 „liberare poterant, adeoque ob aliquid
 „superflue ad substantiam non pertinens
 „additum dilatio non erat danda.

TITULUS IX.

De Feriis.

FERIE sunt dies & tempora, quibus
 „omne exercitium contentiosæ juris-
 „dictionis conquiescit ex statuto Legum
 „vel Canonum, sîntque vel *Sacra*, qua